

Sikkerhetsdatablad

Sikkerhetsdatablad etter (EF) nr. 1907/2006.

1. ANGIVELSE AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Identifikasjon av stoffet eller stoffblandingen:

Formel 6

Bruk av stoffet/stoffblandingen:

Aerosolspray. Trykkluft til støvfjerning.

Identifikasjon av selskap/foretak:

AM Denmark A/S

6 Kokkedal Industripark Tlf. +45 - 49 14 22 00

DK-2980 Kokkedal Fax +45 - 49 14 11 81

Nødnummer:

+45 - 49 14 22 00

Ansvarlig for sikkerhetsdatablad (e-post):

Peter Waksman, ALTox a/s (pw@altox.dk)

2. FAREIDENTIFIKASJON

Ekstremt brannfarlig trykkbeholder.

Klassifisering:

F+;R12

3. SAMMENSETNING/ANGIVELSE AV BESTANDDELER

% w/w	Navn	CAS	EINECS/ELINCS	Stoffklassifisering
25-50	Propan	74-98-6	200-827-9	F+;R12
25-50	Isobutan(som inneholder $\leq 0,1$ % butadien)	75-25-5	200-857-2	F+;R12

Ordlyden av R-setningene - se punkt 15.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Innånding:

Innånding:

Bring personen i frisk luft. **Lette tilfelle:** Holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Søk lege. **Alvorligere tilfelle:** Bevisstløse legges i avlåst sideleie med hodet lavt og holdes varme. Puster ikke vedkommende gis kunstig åndedrett. Ring straks etter lege og ambulanse.

Hud:

Fjern straks forurensede klær. Skyll huden og vask grundig med vann og såpe. Smør huden inn med håndkrem.

Øyne:

Skyll straks med vann eller saltvann. Evt. kontaktlinser fjernes og øyet spiles godt opp. Ved fortsatt irritasjon: Søk lege.

Svelging:

Skyll straks munnen grundig og drikk rikelig med vann.

Forbrenning:

Skyll med vann til smertene forsvinner. Under skyllingen fjernes klær som ikke har brent fast, fra det forbrente området. Er legebehandling nødvendig, fortsettes skyllingen til legen har overtatt behandlingen.

Informasjon:

Ved kontakt med lege eller sykehus, vis dette sikkerhetsdatablad.

5. BRANNSLOKKINGSTILTAK

Tiltak ved brann:

Unngå innånding av røygasser. Bruk SVAK VANNSTRÅLE for å kjøle ned beholderne! Unngå vann på produktet.

Brannslukningsmidler:

Skum, alkoholbestandig skum, pulver eller kullsyre. Bruk ikke vann.

Farlige forbrenningsprodukter:

Ved brann utvikles giftige gasser (særlig karbonoksider). Aerosolbeholdere kan eksplodere ved brann.

Vernetiltak ved brann:

Bruk trykkluftmaske ved kraftig røykutvikling.

---

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

Personlig beskyttelse:

Bruk personlig verneutstyr - se punkt 8. Fjern antenningskilder. Sørg for god utlufting. Begrens spredningen.

Miljøbeskyttelse:

Unngå at større mengder produkt havner i kloakken.

Metoder til opprydding:

Tørkes opp med klut eller skylles vekk med vann. Fortsatt håndtering av søl - se punkt 13.

---

7. HÅNDTERING OG LAGRING

Håndtering:

Se punkt 8.

Lagring:

I godt tillukket originalbeholder, tørt, i godt ventilert rom, frostoffritt, atskilt fra varmekilder og skjermet mot lys.

Fareklasse:

A (Jfr. Lov om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk).

Særlige bruksområder:

Se bruk av stoffet/stoffblandingen - punkt 1.

---

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG VERNEUTSTYR

Grenseverdier for eksponering:

500 ppm = 900 mg/m³ (Propan)

250 ppm = 600 mg/m³ (Butan)

Eksponeringskontroll:

Unngå innånding av damp og sprøytetåke. Arbeidsrom skal være godt ventilert. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Omhyggelig personlig hygiene er nødvendig. Vask hender og forurensete områder med vann og såpe etter arbeidsslutt. Fuktighetskrem motvirker uttørring av huden og kan med stor fordel brukes etter at arbeidet er slutt. Må aldri brukes i nærheten av flammer, gnister eller varme overflater. Røyking forbudt. Dusj til bruk i nødsfall skal være tilgjengelig.

Ved en kartlegging av arbeidsmiljøet skal det sikres at personell ikke utsettes for påvirkninger som kan innebære risiko ved graviditet eller amming.

Personlig verneutstyr:

Innånding:

Ingen hvis arbeidsrommet er godt ventilert bruken er kortvarig. Ved utilstrekkelig ventilasjon eller langvarig bruk: Bruk godkjent vernemaske med gassfilter type A (brunt - mot organiske damp). Filtrene har begrenset brukstid (skal skiftes). Les produsentens anvisninger.

Hud:

Ingen ved normalt bruk.

Ved gjentatt og langvarig bruk (>15 min.): Bruk vernehansker av nitril- eller butylgummi.

Gjennombruddstid: ca. 3 timer

Øyne:

Hvis der er risiko for sprut: Bruk vernebriller.

Begrensning og overvåkning av miljøeksponering:

-

---

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Utseende:	Klar væske (under trykk)
Lukt:	Svak karakteristisk lukt
pH (konsentrat):	7
Kokepunkt / Kokeområde (°C):	-47
Antennelsestemperatur (°C):	455
Flammepunkt (°C):	< 0
Ekspløsjongrenser (vol% - vol%):	1,8-11,1
Damptrykk (bar) v/20°C:	9
Relativ tetthet (g/cm ³) v/20°C:	0,6
Vannløselighet:	Ikke blannbar

---

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet:

Stabilt under anbefalte lagringsforhold (se punkt 7). Brennbart. Kan antennes ved temperaturer over flammepunktet: 0°C. Avgitte damper kan antennes av for f.eks. gnister, glør eller varme flater. Dampene kan skape eksplosive blandinger i forbindelse med luft. Ved alminnelige temperaturer er dampene tyngre enn luft og kan spre seg langs golv mm.

Forhold som skal unngås:

Unngå dannelse av gnister, glør og oppvarming.

Materialer som skal unngås:

Unngå sterke oksidasjonsmidler.

Farlige spaltningsprodukter:

Ved oppvarming til meget høye temperaturer (spalting) utskilles meget giftige gasser (særlig karbonoksider).

---

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Opptaksveier:

Lungene og Mage-tarm-kanalen.

AKUTT**Innånding:**

Innånding av damp og sprøytetåke kan gi anledning til irritasjon av luftveiene og kan gi ubehag, kvalme, hodepine og svimmelhet.

Hud:

Kan gi tørr og irritert hud.

Øyne:

Kan gi irritasjon med rødme og smerter.

Svelging:

Irritasjon av munn, hals og mage-tarm-kanalen. Store mengder kan gi symptomer som nevnt under "Innånding".

LANGTIDSEFFEKT

Innånding av høye konsentrasjoner eller hyppig innånding av selv små mengder kan gi skader på bl.a. lever, nyrer og sentralnervesystem. Gjentatt eksponering kan gi irritasjon, tørr og sprukket hud og evt. eksem.

---

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

Økotoksisitet:

-

Mobilitet:

Isobutan og Propan er gasser og blandes med luft.

Persistens og nedbrytbarhet:

Isobutan og Propan er lett nedbrytbare.

Bioakkumuleringspotensial:

-

Andre skadevirkninger:

-

---

13. DISPONERINGSHENSYN

Rester og avfall bør ikke tilføres avløpsnett, men leveres for avfallsbehandling til godkjent mottak.

EAK-kode: 16 05 04

Avfallstoffnummer: 7055

---

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

UN-nummer	Varenavn og beskrivelse	Klasse	Emballasjegruppe
1950	AEROSOLER	2	5F (ADR/RID)

Begrensete mengder, hvor det er tilstrekkelig å angi på hvert kolli: "UN 1950".

Begrensete mengder: Maks 1 l for hver inneremballasje og maks 30 l for hvert kolli.

---

15. OPPLYSNINGER OM REGELVERK

EF-nr.: -**Faresymbol:**Ekstremt
brannfarlig**Innholdsmerking:** Isobutan og Propan**Risiko- og sikkerhetssetninger:**

- R 12: Ekstremt brannfarlig.
S 9: Oppbevares på et godt ventilert sted.
S 23: Unngå innånding av damp/sprøytetåke.
S 29/56: Må ikke tømmes i kloakkavløp; ta hånd om dette kjemikaliet og dets emballasje og lever til godkjent avfallsbehandlingsanlegg.
S 33: Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.
S 46: Ved svelging, kontakt lege omgående og vis emballasjen eller etiketten.
S 51: Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50°C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Oppbevares utilgjengelig for barn.

Begrensning av bruk:

Barn og ungdom (personer under 18 år) skal ikke utføre arbeid med produktet.

---

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Ordlyd på R-setninger nevnt i punkt 2 og 3:

Se punkt 15.

Råd om særlig opplæring:

Materialet må kun brukes av personer som har fått grundig instruksjon i hvordan arbeidet skal utføres og som har kjennskap til innholdet i dette sikkerhetsdatabladet.

Andre opplysninger:

Dette sikkerhetsdatablad er utarbeidet etter REACH forordning (EF) nr. 1907/2006.

Utgave nr.:	Endret:	Endring i punkt:	Erstatter sikkerhetsdatablad av:
1	-	-	-

Utarbeidet av: ALTox a/s - Godthåbsvej 177 - 2720 Vanløse - Danmark Tlf. +45 38 34 77 98 – Faks +45 38 34 77 99 / PW - Kvalitetskontroll: EL